

**Pan
Stanisław Ejnik
Burmistrz Miasta
Piechowice**

**ul. Żymierskiego 49
58-573 Piechowice**

Regionalna Izba Obrachunkowa, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 9 lutego do 14 kwietnia 2006 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej gminy miejskiej Piechowice.

Szczegółowe ustalenia zawiera protokół podpisany 14 kwietnia 2006 r. przez Burmistrza oraz Skarbnika gminy miejskiej Piechowice. Kontrolą objęto wybrane losowo operacje finansowo-gospodarcze w zakresie wydatków budżetowych, prawidłowość realizacji dochodów własnych z tytułu podatków i opłat, gospodarowania mieniem komunalnym oraz realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Pozytywnie oceniono zaangażowanie pracowników w wyjaśnianie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości oraz działania podejmowane na rzecz ich usunięcia. W trakcie kontroli m.in.:

- podjęto uchwały, w których Rada Miasta ustaliła zasady zwrotu kosztów przejazdu radnego w podróży służbowej pojazdem niebędącym własnością gminy jak również dokonała aktualizacji Statutu Miasta Piechowice w zakresie wykazu jednostek organizacyjnych gminy,
- wyegzekwowano kwotę nadpłaconej diety radnego,
- dokonano rozliczenia inwentaryzacji składników majątkowych,
- ujęto w ewidencji księgowej uzyskane w wyniku inwestycji środki trwałe,
- zaprowadzono właściwą ewidencję księgową operacji finansowych związanych z zaciągniętą pożyczką,

Przeprowadzona kontrola wykazała uchybienia i nieprawidłowości szczegółowo opisane w protokole, z których do najistotniejszych należą:

W zakresie spraw ogólnie – organizacyjnych i kontroli wewnętrznej

W okresie objętym kontrolą nie były przeprowadzane kontrole w zakresie przestrzegania przez podległe jednostki realizacji procedur, o których mowa w art. 35a ust. 2 pkt. 1 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.), obejmujące co najmniej 5% wydatków poniesionych w podległych jednostkach. Stanowiło to niedopełnienie przez Burmistrza obowiązków wynikających z przepisów art. 127 wyżej cyt. ustawy.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W planie kont dla Urzędu, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Burmistrza nr 64 z 30 grudnia 2005 roku, nie opisano zasad funkcjonowania kont: 226 – „Długoterminowe należności budżetowe”, 810 – „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje”, 030 – „Finansowy majątek trwały”, a także nie określono sposobu prowadzenia ewidencji analitycznej dla środków trwałych grupy 0 – „Grunty”. Nie wykazano oraz nie określono zasad funkcjonowania kont 135-002 i 132-001, pomimo księgowania na tych kontach operacji finansowych. Stanowiło to niedopełnienie przez kierownika jednostki obowiązku ustalonego w przepisach art. 10 ust. 1, pkt. 3 (a) ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.).

Nie wszystkie dowody źródłowe objęte kontrolą, wymienione w kontrolnych próbach, zostały oznaczone numerami identyfikacyjnymi oraz adnotacją (dekretacją) stwierdzającą zakwalifikowanie do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie symboli kont księgi głównej, na których operacja gospodarcza wykazana w dowodach ma być ujęta, a także klasyfikacji budżetowej tej operacji, co było niezgodne z przepisami art. 21 tej ustawy.

Zapisy księgowe zdarzeń obejmujących uzyskane prowizje i odsetki bankowe oraz wpłaty z tytułów: należytego zabezpieczenia wykonania umów, wadium i sum na zlecenie, prowadzono z naruszeniem przepisów art. 16 i 17 ustawy o rachunkowości, ponieważ w księgach pomocniczych do konta 240 – „Pozostałe rozrachunki” ww. operacje rejestrowano bez podziału na poszczególnych kontrahentów; ewidencja analityczna do tego konta była prowadzona w sposób zapewniający grupowanie zapisów księgowych wyłącznie według podobnych zdarzeń gospodarczo-finansowych.

Na dzień kontroli księgi pomocnicze do kont: 130, 226, 229, 011, 013, 020 prowadzone były techniką ręczną, pomimo że kierownik jednostki w zasadach rachunkowości dla Urzędu ustalił obowiązek prowadzenia tej ewidencji z użyciem komputera.

Ewidencja księgowa wydatków budżetu gminy miejskiej nie była prowadzona na koncie 902 – „Wydatki budżetu” w sposób określony w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.).

Jednostki budżetowe gminy nie sporządzały w 2005 roku sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych, natomiast sprawozdania jednostkowe Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych w 2005 roku złożyli kierownicy tylko 2 jednostek, spośród 6 jednostek zobowiązanych do ich sporządzania. Było to niezgodne z przepisami § 4 pkt. 2 ppkt. (b) rozporządzenia Ministra Finansów z 19 sierpnia 2005 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 170, poz. 1426).

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

Ewidencja księgowa operacji finansowych na bankowym rachunku budżetu była prowadzona na koncie 133 – „Rachunek budżetu” z naruszeniem zasad określonych w przepisach art. 23 ustawy o rachunkowości oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetów państwa, budżetów j.s.t.

(...), ponieważ nie podawano treści operacji finansowych, a zapisów dokonywano także na podstawie dowodów księgowych innych niż dowody bankowe.

Nie prowadzono na kontach budżetu gminy miejskiej (organu) księgowej ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez jednostki dochodów budżetowych oraz dokonanych przez jednostki wydatków budżetowych, odpowiednio na kontach: 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”. Skutkowało to m.in. brakiem egzekwowania od kierowników tych jednostek sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych. Powyższe sprawozdania były niezbędne do prowadzenia prawidłowej ewidencji księgowej dochodów i wydatków budżetu na kontach odpowiednio: 901 – „Dochody budżetu” i 902 – „Wydatki budżetu”. W tych warunkach, rozliczenia z jednostkami budżetowymi prowadzono na kontach ustalonych dla księgowości Urzędu, w tym m.in. środki przekazane z budżetu gminy miejskiej na realizację wydatków określonych w planach finansowych jednostek księgowano m.in. na kontach: 400 – „Koszty wg rodzajów” i 810 – „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje”. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w przepisach cyt. rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetów państwa, budżetów j.s.t. (...). Stosowany sposób ewidencji rozrachunków z jednostkami budżetowymi nie zabezpieczał w pełni księgowej kontroli nad prawidłowością rozliczeń jednostek budżetowych z budżetem gminy miejskiej w zakresie zrealizowanych dochodów budżetowych oraz dokonanych wydatków.

W księgach rachunkowych Urzędu nie zostało wykazane na koniec 2005 roku zobowiązanie w kwocie 44.949 zł wobec Związku Gmin Karkonoskich z tytułu nieprzekazanej dotacji na inwestycję realizowaną na podstawie porozumienia, co było niezgodne z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, ponieważ do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Pomimo obowiązku wynikającego z przepisów art. 21 ust. 2f ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 ze zm.), Urząd nie składał zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych informacji miesięcznych i rocznej za 2005 rok o zatrudnieniu osoby niepełnosprawnej.

W zakresie dochodów budżetowych

Organ podatkowy nie wykonywał na bieżąco czynności sprawdzających określonych w art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), mających na celu sprawdzenie formalnej poprawności deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności złożonych przez podatników deklaracji z dokumentami będącymi w posiadaniu organu. Stwierdzono, że dwóch podatników z badanej próby podatku od nieruchomości od osób prawnych, w deklaracjach wykazało powierzchnię budynków jako zajętych wyłącznie na potrzeby mieszkalne oraz powierzchnię gruntów jako pozostałych. Organ podatkowy nie skorzystał z przysługujących mu, na podstawie art.

274a § 2 powołanej ustawy, możliwości wezwania podatnika do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień, a także zweryfikowania rzetelności danych zawartych w dokumentacji podatkowej, i zastosował stawki podatkowe w wysokości odpowiadającej danym podanym w deklaracji.

Nie wyegzekwowano od osób fizycznych informacji w sprawie podatku od nieruchomości według przyjętego w kontrolowanej jednostce formularza pn. „Wykaz nieruchomości”, stosownie do wymogu art. 6 ust. 6 i ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.). W związku z powyższym organ podatkowy nie posiadał w okresie objętym kontrolą pełnej i kompletnej dokumentacji podatkowej dotyczącej budynków mieszkalnych lub ich części oraz gruntów należących do osób fizycznych. Zgodnie z wymienionym powyżej przepisem ustawy, osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego.

W sytuacji niezłożenia przez podatników informacji o gruntach, o której mowa w art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431 ze zm.), od podmiotów będących w posiadaniu gruntów stanowiących użytki rolne naliczono i pobierano podatek od nieruchomości na podstawie nieaktualnych wykazów nieruchomości, pomimo iż zgodnie z art. 1 ustawy o podatku rolnym, od 1 stycznia 2003 roku grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym.

Na formularzach deklaracji oraz na składanych przez podatników wykazach nieruchomości nie została zamieszczona data wpływu do Urzędu, co było niezgodne z przepisem § 6 ust. 11 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych, który stanowi, iż na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji umieszcza się w górnym lewym rogu pierwszej strony pieczętkę wpływu określającą datę otrzymania i numer ewidencyjny z rejestru kancelaryjnego.

Postępowanie egzekucyjne wobec podatników zalegających z wpłatami rat podatkowych nie było wszczynane na bieżąco i systematycznie, wbrew przepisom § 2 i § 3 oraz § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 ze zm.).

W zakresie kontroli dotyczącej dochodów uzyskiwanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. nr 147 z 2002 roku, poz. 1231 ze zm.) stwierdzono, że w przypadkach gdy zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych udzielane było w trakcie roku kalendarzowego, opłata nie była ustalana w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia, co było niezgodne z dyspozycją art. 11¹ ust. 8 ustawy. W jednym przypadku wydano zezwolenie na sprzedaż alkoholu na wniosek przedsiębiorcy pomimo, że do wniosku nie została dołączona decyzja właściwego państwowego inspektora sanitarnego, co było wymagane na podstawie art. 18 ust. 6 pkt 4

wymienionej powyżej ustawy.

Nie była prowadzona szczegółowa ewidencja księgową należności z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w podziale na poszczególnych przedsiębiorców oraz w sposób zapewniający kontrolę terminowości dokonywanych wpłat rocznych a także wnoszonych w ratach, w związku z koniecznością zapewnienia realizacji dyspozycji art. 18 ust. 12 wymienionej ustawy.

W zakresie wydatków budżetowych

Decyzją Burmistrza z 20.08.2005 roku, trzem pracownikom Urzędu zostało ustalone wynagrodzenie od 1 stycznia 2005 roku na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 2 sierpnia 2005 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz.U. Nr 146, poz. 1223). Powyższe działanie było nieuprawnione, ponieważ przepisy powyższego rozporządzenia weszły w życie od 7 sierpnia 2005 roku bez możliwości zastosowania ich zasad do wcześniejszych okresów zatrudnienia. Negatywnym skutkiem tej decyzji było wypłacenie ww. pracownikom za okres styczeń-sierpień 2005 r. wynagrodzeń w zawyżonej wysokości, na łączną kwotę 1.508 zł, z tytułu wyrównania płac.

Wysokość odpisu podstawowego na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w 2005 roku ustalono niezgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.), w związku z przyjęciem nieprawidłowej liczby zatrudnionych. Nie uwzględniono bowiem pracowników interwencyjnych (zatrudnionych okresowo), których przeciętną liczbę, tj. 7 osób, wykazano w sprawozdaniu Z-06 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy za 2005 rok. Negatywnym tego skutkiem było zaniżenie odpisu za 2005 rok o kwotę 5.133 zł. Równowartość dokonanych odpisów na fundusz odprowadzano na rachunek bankowy funduszu w 2005 roku z naruszeniem przepisów art.6 ust. 2 powyższej ustawy, ponieważ całość planowanego odpisu odprowadzono do 30 listopada, zamiast do 30 września, a ponadto do 31 maja odprowadzono tylko 44,1% planowanej rocznej kwoty odpisu, zamiast co najmniej 75% rocznego odpisu. Część rozchodów z funduszu zrealizowano niezgodnie z zasadami przyjętymi w wewnętrznym regulaminie, ponieważ dofinansowanie do letnich form wypoczynku przyznano 9. pracownikom w równej wysokości, bez uwzględnienia ich sytuacji materialnej. Stosownie do przepisów art. 8 ust. 1 cyt. ustawy przyznanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu.

Dwa wyjazdy służbowe radnego zostały zlecone przez Burmistrza poleceniami wyjazdów nr 62/05 i 68/05, co było niezgodne z przepisami § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gmin (Dz.U. Nr 66, poz. 800 ze zm.), ponieważ termin i miejsce wykonywania zadania oraz miejscowość rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej radnego określa przewodniczący rady gminy w poleceniu wyjazdu służbowego. Przysługujące z tytułu powyższych podróży służbowych diety zostały zawyżone o 12,40 zł, natomiast koszty przejazdu pojazdem niebędącym własnością gminy zwrócono według stawek za jeden kilometr przebiegu

ustalonych na podstawie przepisów dotyczących warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy. W Urzędzie do ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy miejskiej nie były stosowane przepisy cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (...), natomiast uchwała Rady Miasta ustalająca zasady zwrotu kosztów przejazdu radnego w podróży służbowej pojazdem niebędącym własnością gminy została podjęta dopiero podczas trwania kontroli. Wyplacona wiceprzewodniczącemu Rady dieta za wrzesień 2005 roku była wyższa o 254,80 zł od należnej, co było niezgodne z zasadami naliczania diet radnym określonymi w uchwale nr 145/XXV/2000 Rady Miasta Piechowice. Dopiero w trakcie kontroli zostały podjęte działania zmierzające do zwrotu nadpłaconej diety.

Zużycie paliwa zakupionego do samochodu służbowego Skoda Felicja było rozliczane w systemie ewidencji pozaksiegowej, pomimo braku wprowadzenia właściwą decyzją kierownika jednostki norm zużycia paliwa dla tego samochodu.

Usługę remontową polegającą na wykonaniu nawierzchni asfaltowej na wjazdach nad przepustami w Piechowicach-Górzyńcu zlecono do wykonania pomimo braku uproszczonej dokumentacji technicznej, w tym m.in. nie wykonano przedmiaru robót oraz kalkulacji kosztów zadania.

Usługa polegająca na wykonywaniu czynności eksploatacyjnych urządzeń oświetlenia drogowego na terenie miasta Piechowice realizowana była przez wykonawcę (EnergiaPro Koncern Energetyczny S.A. w Jeleniej Górze), który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych. W tym względzie Urząd opierał się na warunkach umowy zawartej 24.02.1993 roku z Zakładem Energetycznym w Jeleniej Górze, traktując aktualnego wykonawcę jako następcę prawnego ww. zakładu. Wielokrotnie w formie aneksów akceptowano zmiany warunków tej umowy, polegających głównie na zwiększaniu kosztów eksploatacji punktu świetlnego. Skutkowało to każdorazowo odpowiednio zwiększonym wynagrodzeniem wypłacanym wykonawcy usługi. W 2005 roku w wyniku dokonanych inwestycji zakres potrzeb w zakresie ww. usługi został rozszerzony o dalsze 22 punkty oświetlenia drogowego, co jednak nie znalazło właściwego odzwierciedlenia w umowie, ponieważ nie przeprowadzono weryfikacji jej warunków z uwzględnieniem aktualnego zakresu przedmiotowego usługi. W podanych wyżej okolicznościach, kontrolowana jednostka nie wykorzystwała wszystkich możliwości oraz nie wykonała obowiązków jakie w zakresie sposobu gospodarowania środkami publicznymi – dokonywania wydatków w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów - określały przepisy art.28 ust. 3 pkt 1 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych.

Przebiegu robót budowlanych oraz zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku wykonywania inwestycji pn. „Wykonanie oświetlenia drogowego na ul. Baczyńskiego w Piechowicach” nie rejestrowano w dzienniku budowy. Obowiązek prowadzenia dziennika budowy dla tego zadania wynikał z przepisów § 3 ust.1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 26 czerwca 2002 roku w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz.U. Nr 108, poz. 953 ze

zm.). Stało się tak, ponieważ kierownik referatu Rozwoju Miasta, tj. referatu merytorycznie odpowiedzialnego za organizację i nadzór nad prawidłową realizacją inwestycji nie doprowadził do wykonania czynności określonych w przepisach art. 45 ust.2 ustawy z 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 ze zm.), polegających na wpisaniu w dzienniku budowy osób, którym zostało powierzone kierownictwo, nadzór i kontrola techniczna robót budowlanych, oraz złożeniu podpisów na dowód przyjęcia przez nich powierzonych funkcji.

W wydatkach budżetowych 2005 roku w rozdziale 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego” § 8070 – „Odsetki i dyskonto od krajowych skarbowych papierów wartościowych oraz krajowych pożyczek i kredytów” ujęto w sposób nieuprawniony kwotę 6.862,42 zł, która stanowiła różnicę pomiędzy sumą przekazaną w 2005 r. z budżetu gminy na bankowy rachunek pomocniczy obsługi kredytu z przeznaczeniem na rozliczenie kosztów kredytu a faktycznie naliczonymi i pobranymi z tego rachunku przez bank odsetkami od kredytu. Stosownie do przepisów § 4 cyt. rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) powyższa kwota nie stanowiła faktycznych (kasowo zrealizowanych) wydatków gminy miejskiej, w związku z tym powinna zostać zwrócona na koniec 2005 roku na rachunek bankowy budżetu gminy.

W zakresie gospodarki pozostałymi składnikami majątku

Operacje związane z obrotem środkami trwałymi w grupie 0 – „Grunty” zostały ujęte w ewidencji syntetycznej konta 011 jednorazowo pod datą 31.12.2005 roku na podstawie polecenia księgowego, które nie zawierało specyfikacji dowodów źródłowych dokumentujących zbycie gruntów, co było niezgodne z przepisami art. 20 ust. 1 i ust. 3 pkt.1 ustawy o rachunkowości.

Ewidencja analityczna prowadzona do kont: 011 – „Środki trwałe” i 013 – „Pozostałe środki trwałe” nie odpowiadała w pełni wymogom określonym w cyt. rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...), ponieważ nie zapewniała ustalenia osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe. Na dowodach księgowych dokumentujących zakup i przyjęcie do użytkowania wyposażenia brak było podpisu osoby, której powierzono składniki majątku, co było niezgodne z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości. W ewidencji konta 011 ujmowano również składniki majątku (zestawy komputerowe) nie spełniające kryterium wartości określonej w przepisach ustawy z 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 roku, Nr 54, poz. 654 ze zm.), tj. o wartości niższej niż 3.500 zł. Właściwym kontem dla ewidencji środków trwałych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania, jest konto 013 – „Pozostałe środki trwałe”. Niezgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości dokonano wyceny środka trwałego pochodzącego z zakupu (radiotelefon Motorola), ponieważ w wartości nie uwzględniono kosztów związanych z montażem tego urządzenia. Było to powodem zaniżenia wartości ww. środka trwałego o 1.122,40 zł oraz skutkowało nieprawidłowym zaksięgowaniem tego środka trwałego na koncie 013, zamiast na koncie 011. Zapisy księgowe związane z zakupem oraz z przyjęciem do użytkowania środków trwałych były dokonywane z naruszeniem zasad określonych w przepisach cyt. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie

szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...). Polegało to m.in. na tym, że środki trwałe pochodzące z zakupów inwestycyjnych, których koszty ujmowano na koncie 080 – „Inwestycje”; księgowano: Wn 011- „Środki trwałe” Ma 800 – „Fundusz jednostki”, zamiast Wn 011 Ma 080. Ponadto pozostałe środki trwałe pochodzące z zakupów księgowano: Wn 013 – „Pozostałe środki trwałe” Ma 072 – „Umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”, zamiast Wn 013 Ma 130 – „Rachunek bieżący urzędu” bądź Ma 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” oraz równolegle Wn 400 – „Koszty wg rodzajów” Ma 072.

Na dzień 31.12.2005 r. nie dokonano wyceny składnika aktywów trwałych stanowiących udziały w Fabryce Papierów w Piechowicach, którego wartość księgowa wynikająca z ewidencji księgowej konta 031 stanowiła kwotę 1.000 zł, czym naruszono przepisy art. 28 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że udziały w innych jednostkach zaliczone do aktywów trwałych, wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy - według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lub według wartości godziwej.

Ewidencję materiałów, przy braku zorganizowanej gospodarki magazynowej, prowadzono według zasad określonych przepisami wewnętrznymi, przy czym nie wykonano w pełni obowiązku zinwentaryzowania na koniec 2005 roku materiałów zaksięgowanych bezpośrednio z zakupu w koszty. Spisem z natury objęto jedynie paliwo w samochodach służbowych, aczkolwiek nie dokonano korekty kosztów o wartość ustalonego stanu paliwa. Było to niezgodne z przepisami art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości, które przy tym sposobie ewidencji księgowej zobowiązują do ustalania ich stanów na koniec roku obrotowego drogą spisu z natury i ich wyceny oraz korekty kosztów o wartość tego stanu.

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi

Na kontach budżetu gminy miejskiej nie prowadzono w 2005 roku księgowej ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez jednostki dochodów budżetowych oraz dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych, na kontach odpowiednio: 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”. Do prowadzenia rozliczeń finansowych z jednostkami budżetowymi na ww. kontach zobowiązywały przepisy cyt. rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...). Brak właściwego sposobu prowadzenia księgowej ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi był jedną z przyczyn nieegzekwowania od kierowników tych jednostek sporządzania sprawozdań: Rb-27S z wykonania planów dochodów budżetowych oraz Rb-28S z wykonania planów wydatków budżetowych a także sprzyjał wadliwie prowadzonemu procesowi opracowywania planów finansowych jednostek budżetowych. Burmistrz nie przekazywał podległym jednostkom informacji określonych w art. 125 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.). W związku z powyższym jednostki te nie opracowały projektów planów finansowych w sposób określony w przepisach art. 125 ust. 1 wyżej cyt. ustawy. W konsekwencji plany finansowe, zawierające jedynie stronę wydatkową, sporządzone zostały przez kierowników tylko 2 jednostek budżetowych, spośród 6. zobowiązanych do ich opracowania.

Przedstawiając powyższe do wiadomości Panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, a w szczególności o:

1. Wykonywanie wynikających z przepisów art. 187 ust. 2 i 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz.2104 ze zm.) obowiązków w zakresie kontroli przestrzegania przez podległe jednostki sektora finansów publicznych realizacji ustalonych procedur kontroli, dotyczących celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków, obejmujących co najmniej 5% wydatków poniesionych w danym roku.
2. Dokonywanie czynności sprawdzających w celu stwierdzenia formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi deklaracjami, zgodnie z art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.).
3. Wymierzanie podatku od gruntów zgodnie z postanowieniami art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.) oraz art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431 ze zm.).
4. Egzekwowanie od podatników obowiązku składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych i informacji o gruntach zgodnie z wymogami określonymi w art. 6 ust. 6 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i art. 6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym.
5. Dokonywanie systematycznej kontroli zapłaty zobowiązań podatkowych oraz podejmowanie czynności egzekucyjnych w stosunku do podatników zalegających z wpłatami podatków, zgodnie z przepisami §§ 2, 3, 5 i 7 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 ze zm.).
6. Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyłącznie na podstawie wniosków spełniających wymagania określone w art.18 ust.6 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 ze zm.).
7. Ustalanie wysokości opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia, zgodnie z przepisami art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
8. Określenie w uregulowaniach wewnętrznych zasad ewidencji szczegółowej zapewniającej kontrolę terminowości wpłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w związku z dyspozycją art. 18 ust. 12 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

9. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gmin (Dz.U. Nr 66, poz. 800 ze zm.), w zakresie zlecenia wyjazdów służbowych radnych oraz rozliczania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży.
10. Rozważenie możliwości rozwiązania umowy z dotychczasowym wykonawcą usługi polegającej na wykonywaniu czynności eksploatacyjnych urządzeń oświetlenia elektrycznego drogowego na terenie miasta Piechowice oraz wybranie wykonawcy w trybie określonym w przepisach ustawy z 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 177 ze zm.).
11. Przestrzeganie przepisów ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.), w szczególności w zakresie ustalania prawidłowej wysokości odpisu podstawowego i zachowania terminów odprowadzania równowartości odpisów na bankowy rachunek funduszu.
12. Bezwzględne przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), a w szczególności:
  - uzupełnienie przepisów wewnętrznych regulujących zasady gospodarki finansowej poprzez określenie zasad funkcjonowania kont: 226, 810, 030, 135-002, 132-001, a także ustalenie sposobu prowadzenia ewidencji analitycznej dla środków trwałych grupy O – „Grunty”,
  - ujmowanie w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego wszystkich operacji, które wystąpiły w tym okresie, celem zapewnienia bieżącego prowadzenia i rzetelności ksiąg rachunkowych (art.20 ust.1 i art. 24 ust.2),
  - księgowanie na podstawie dowodów źródłowych zawierających dekretację oraz numer identyfikacyjny (art. 21 ust.1 pkt.1 i 6),
  - podawanie treści operacji gospodarczych w zapisach księgowych (art. 23 ust.2 pkt.3),
  - dokonywanie łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych na podstawie dowodu księgowego zawierającego pojedynczo wymienione dowody źródłowe (art. 20 ust.3),
  - egzekwowanie na dowodach księgowych podpisu osoby której wydano składniki aktywów (art.21 ust. 1 pkt.5).
13. Egzekwowanie od kierowników jednostek budżetowych wykonywania obowiązków sprawozdawczych określonych w przepisach § 4 pkt. 2 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z 19 sierpnia 2005 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 170. poz. 1426), w szczególności w zakresie sporządzania i składania gminie sprawozdań budżetowych: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych,
14. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.), a w szczególności:
  - prowadzenie ewidencji księgowej wydatków budżetu gminy miejskiej na koncie 902 – „Wydatki budżetu”,

- prowadzenie na kontach budżetu gminy rozliczeń z jednostkami budżetowymi w zakresie wykonanych przez jednostki dochodów i wydatków budżetowych, odpowiednio na kontach: 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
  - dokonywanie zapisów księgowych na koncie 133 – „Rachunek budżetu” wyłącznie na podstawie dowodów bankowych,
  - prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 240 z podziałem na poszczególnych kontrahentów,
  - zachowanie prawidłowej korespondencji kont przy zapisach księgowych dokumentujących przyjęcie do używania środków trwałych (pozostałych środków trwałych) pochodzących z inwestycji i zakupów oraz ich umarzanie,
  - prowadzenie ewidencji analitycznej do kont 011 i 013 w sposób zapewniający ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe,
  - ujmowanie w księgach rachunkowych Urzędu operacji gospodarczych w zakresie faktycznych (kasowo zrealizowanych) wydatków.
15. Składanie Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji osób Niepełnosprawnych informacji miesięcznych i rocznych o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, o zatrudnieniu i kształceniu osób niepełnosprawnych, stosownie do przepisów art. 21 ust. 2f ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 ze zm.).
  16. Przestrzeganie przepisów ustawy z 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 26 czerwca 2002 roku w sprawie dziennika budowy, montażu, rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz.U. Nr 108, poz. 953 ze zm.) w zakresie prowadzenia dziennika budowy oraz dokonywania w nim wpisów dotyczących przebiegu robót inwestycyjnych.
  17. Ewidencjonowanie na koncie 011 składników majątku, których wartość przekracza kwotę określoną w przepisach art. 16d ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.).
  18. Wprowadzenie właściwą decyzją kierownika jednostki norm zużycia paliwa w samochodzie służbowym Skoda „Felicja”, stosownie do wymogów art. 47 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.
  19. Dokonywanie wyceny środków trwałych a także posiadanych przez gminę miejską udziałów stanowiących składniki aktywów trwałych, zgodnie z wymogami przepisów art. 28 ustawy o rachunkowości.
  20. Ustalanie na koniec roku obrotowego stanu materiałów zaksięgowanych bezpośrednio z zakupu w koszty, a także dokonywanie ich wyceny i korekty kosztów o wartość tego stanu, stosownie do przepisów art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o rachunkowości.
  21. Prowadzenie procedur uchwalania budżetu gminy miejskiej z uwzględnieniem przepisów art. 185 i art. 186 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych oraz rozporządzenia Ministra Finansów z 26 stycznia 2005 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych,

zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu (Dz.U. Nr 23, poz. 190).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowania.

Do wiadomości:

Pan

Jan Gasz

Przewodniczący Rady Miasta Piechowice